

še tri votline, ki pa so najbrž s prvimi v zvezi. So približno v isti višini, kakor one na vzhodni strani hriba. Baje tudi v teh votlinah še ni bil nihče do kraja. Bil sem že pred 20 leti v Špehovki in jedni od teh — Lislčnici — do 100 m da leč, a do kraja nisem prišel, ker se je preveč zožila.

Vse te jame so suhe in ni izključeno, da so prebivala v pradobi v njih človeška bitja, gotovo pa votlinske živali, kakor n. pr. jamski medved.

Celi hrib Tisnik sestoji iz apnenca. Po mojem mnenju se je razprostiralo nekada v dolini Ponikve, ki goni okoli 15 mlinov in par žag, jezero, katerega voda je izjedla gori imenovane votline. Dokler si ni na dnu jezera napravila eno votlino, skozi katero teče za sedaj potok Ponikva in se imenuje jama pri iztoku v Pako »Huda luknja«. Ljudje pripovedujejo, da se je enkrat luknja, v katero ponika Ponikva, zamašila s senom in so morali dobiti vidro, da je povzročila odtok jezera, ki je tukaj nastalo.

»Hudo luknjo« je opremil pred kakimi 25 leti nek Vivod, kmet pri Sv. Florjanu v Paški dolini, z mostovi in brvmi ter jo razsvetil z acetilenom. Pri vходу v jami je postavil malo zidano hišo za gostilno. Ostanek hiše se še sedaj vidi, vse drugo pa je odnesla davno že voda. Podjetje se ni obneslo in je kot prej imovit kmet Vivod popolnoma dogospodaril.

Nasproti votlini, na drugi strani potoka Paka, tudi v votlini pri cesti, je spomenik nadvojvode Ivana, ki je zgrajen čisto tod mimo ravno pred 100 leti.

V bližini je razvalina grada Valdek, kjer so bivali roparski vitezi.

Ker je upati, če je izginilo gori imenovano domnevno jezero že v prazgodovinski dobi, da bi se v omenjenih votlinah utegnulo najti mnogokaj zanimivega, sem zainteresiral mariborsko Zgodovinsko in muzejsko, kakor posredno po teh tudi ljubljansko Jamsko društvo, da se bodo te votline začele v nedeljo dne 4. avgusta t. l. natančneje raziskovati. Peljemo se istega dneva z jutrajšnjim koroškim vlakom čez Dravograd, kjer je treba prestopiti na celjskega, ki ima takoj dobro zvezo, do železniške postaje Zgornji Dolič. Tam se snidemo v gostilni Firer. Kdor se namerava raziskave udeležiti, naj se zgasi z dopisnico pri podpisane, da se ukrene po trebno zaradi hrane in prenočišča. Posebno se vabijo gospodje učitelji in večji dijaki, ki bi pri raziskavi sodelovali. Vabijo pa se tudi iz okolice posebno oni, ki so že bili v teh votlinah in vedo sploh o njih kaj povedati. Tudi pogumni mali dečki so dobrodošli!

Udeleženci naj se opremijo z bolj slabo obleko, z dobro in zanesljivo svetilko, če mogoče tudi s fotografskim aparatom z magnezija lučjo. Okoličani pa naj prinesejo s seboj lopate, motike, vrvi in lestve.

Pozneje bomo preiskovali tudi slične tri votline na Zgornji Ponikvi. V avgustu in septembru naj se mi ne pošiljajo živali v nagačenje, ker sem v smislu zgoraj navedenega odsoten.

Josip Pajtlar, Pekre, p. Limbuš pri Mariboru.

»Rokovnjači izpod Tatre« in druge zanimive povesti iz lepih severoslovenskih krajev obsega 23. zvezek Cirilove knjižnice. Mnogim ugajajo ravno take kratke, a vsebinsko zelo živahne povesti, kakor so v tej zbirki zbrane. Knjiga stane 16 Din, vezana 28 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sladkagora. Dne 12., 13. in 14. avgusta je tu kakor vsako leto romarska pobožnost. Pridite, te dni sprejema Marija prošnje in pritožbe na Sladki gori.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 13. t. m. so pripeljali slaninarji na 12 vozov 37 zaklanih svinj, kmetije 13 vozov krompirja, 7 vozov čebule in kumarc, 19 vozov sena in 3 voze slame. Svinjsko meso se prodajali po 15 do 30 Din. Krompir po 1.75 do 2 Din, kumarc 0.50 do 4, čebula 4, seno 50 do 80, slama 50 do 55. Pšenica 2.50 do 2.75, rž 2, ječmen 2, oves 1.50 do 1.75, koruza 2.50, ajda 2, prosa 3 do 3.50, fižol v stročju 7 do 8, grah 6 do 8. Česen 15, sveže zelje 1 do 5, kislo zelje 5, kisla repa 2, buče 0.50 do 3, paradižniki 10 do 12, glavna solata kg 3 do 4, gobe 2 do 2.50, borovnice 2, maline 10, grozdje 4 do 5, truške 12 do 16, suhe slive 10 do 12, bruske 2 do 8. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36 do 40, jajca 1.25 do 1.50, med 20. Kokoš 35 do 40, par piščancev 40 do 70, raca 25 do 30, gos 45 do 80, kozlič 100 do 110. Zadnji sobotni trg je bil zelo živahen. Posebno zelenjave je bilo mnogo.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 9. julija 1929. Prignanih je bilo 22 konj, 23 bikov, 220 volov, 454 krav in 23 telet, skupaj 742 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile: debeli voli 1 kg žive teže od 0.50 do 10 Din, poldebili voli od 8.50 do 9 Din, plemenski voli od 8 do 8.25 Din, biki za klanje od 8 do 11 Din, glavne krave debele od 8 do 10 Din, plemenske krave od 7 do 8 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.50 Din, molzne krave od 8 do 9.50 Din, breje krave od 8 do 9.50 Din, mlada živina od 8.25 do 10 Din, teleta od 12 do 13.50 Din. Prodanih je bilo za izvoz v Avstrijo 90 komadov, v Italijo 28 komadov.

Safarja za takojšnji vstop se sprejme za večje posestvo. Prednost imajo kmečki sinovi z dovršeno kmetijsko šolo, samskega stanu in večletno prakso v starosti 28 do 30 let. Poudarje s prepisi spričeval je vposlati upravi »Slovenskega Gospodarja« pod značko »Safar 1929«.

Lepo posestvo 44 oralov, četrt ure od glavne ceste, se proda, lepo zasajeno: mecel in smreka v dolgosti 6—9 m. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujem tam potom najlepše podpornemu društvu

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

v Mariboru za takoj izplačano podporo v nepričakovani zmeri po smrti mojega moža **Antona Zelenik** in priporočam to človekoljubno društvo vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član.

Sv. Anton v Slovenskih goricah,
dne 15. julija 1929.

Katarina Zelenik.

Mariborski svinjski sejm. Na svinjski sejm v petek dne 12. julija je bilo prignanih 220 komadov. Cene so bile sledeče: prašički 5 do 6 tednov stari 100 do 180 Din, 7 do 9 tednov 250 do 300 Din, 3 do 4 mesece 350 do 400 Din, 5 do 7 mesecev 450 do 600 Din, 8 do 10 mesecev 750 do 800 Din, enoletne svinje 1000 do 1100 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg zaklane teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 221 komadov. Trgovina je bila zelo živahna.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 1 kg 12 do 20 D, teleče meso od 20 do 25 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 27.50 Din.

*

Gospodarska obvestila.

Kmetijska podružnica Kostivnica proslavi svojo desetletnico obstanka s predavanjem o napravi gnojničnih jam in gnojenju sploh, ter izročitvijo častne diplome gospodu F. K. dne 21. julija zjutraj po sv. maši v šoli. Člani ter vsi kmetovalci, ki se zanimajo za napredek kmetijstva, ste vabljeni, da se v obilnem številu udeležite tega predavanja! Predavat pride tajnik Kmetijske družbe gospod F. Kafol iz Ljubljane.

Sadjarjska in vrtnarska podružnica Šmarje pri Jelšah vabi vse svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 28. julija v dvorani Katoliškega doma. Poglavitna točka bo: kako in kedar naj bi se otvorila sadna razstava. Sadjarji, na svidenje!

Spremembe glede plačila oblastne trošarine na zaloge po stanju od 15. aprila t. l. Po spremenjenem členu 12 za kona se na popisane količine piva, vina, špirta, žganja itd. po stanju od 15. aprila t. l. ne bo pobirala oblastna trošarina pri trgovcih na drobno in malo-prodajalcih, ki se ne bavijo s trgovino na debelo. Na popisane količine pri veletrgovcih pa se bo pobirala oblastna trošarina, v kolikor že ni pobrana, samo na oni del teh popisanih količin, ki se stavljajo v promet po 1. juniju t. l. V onih oblasteh, kjer so bile pred 15. aprilom oblastne trošarine večje, kakor pa so nove enotne oblastne trošari-

Vabilo k izrednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Gornji Polskavi, ki se bo vršil ob 8. uri zjutraj po sv. maši dne 28. julija v posojilnični pisarni pri gospodu Katzu v Gornji Polskavi. Dnevni red: 1. Sprememba pravil po najnovejših zakonih. 2. Pregled knjig. 3. Slučajnosti. Ako ne bi bilo navzočih zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje ne glede na število navzočih članov.

Traviška hrana, z zvezdičastimi kolesci, nova, prav poceni na prodaj pri Leopold Stumberger, Gabrovje, p. Konjice.

Jabolčnik, prvovrsten prodaja Kosi Petrovče (Mirazan). 611

Starejša kuharica za vsa hišna dela se sprejme k mali obitelji na deželi. Dopise pošiljajte »Lepi kraj« na upravo lista.

14leten fant za jesensko pašo se takoj sprejme. Lahko ostane več let v službi. Leopold Stumberger, Gabrovje 24, p. Konjice.

Majerja z 3—4 delavskimi člani, veččega živinoreje in poljedelstva, sprejme s 1. septembrom uprav veleposestva Ornig, St. Janč na Dravskem polju.

ne, pa se bo veleprodajalcem in malo-prodajalcem odobrila razlika v stopnji oblastne trošarine na zaloge od 15. aprila na način, kakor bo to predpisal finančni minister, toda le tedaj, če so bile zaloge večje od 100 litrov ali 100 hektoliterskih stopenj.

Konkurz Slavenske banke. Upravni odbor Slavenske banke v Zagrebu je predložil dne 10. julija konkurznemu sodišču v Zagrebu poravnalni predlog, s katerim ponuja upnikom II. razreda 22odstotno svoto njihovih terjatev, plačljivo v gotovini takoj po pravomočnosti poravnave. Upniki so edino kompetentni (pristojni), da se izjavijo o tej poravnavi. V to svrhu je sklican zbor upnikov Slavenske banke za dan 25. t. m. na sejo v Zagreb, ki bo ob 9. uri dopoldne.

Čudno vreme. Vremenoslovci so vsi enoglasnega mnenja, da je zapustila letošnja izredna zima sledove celo v poletju. Nikdar še niso opazovali pojava, ki ga beležijo dne 9. junija in sicer: ta dan je bilo v ameriškem Washingtonu 39 C. Solnčarica je napadala ljudi; v Madrasu v Indiji je bilo istega dne izredno mrzlo in je zapadlo snega 45 cm na debelo.

Stanje hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 10. julija 1929. — Hmeljska rastlina je v obče zdrava, če so se tudi v minulem tednu pojavile v posameznih nasadih hmeljske uši. Vreme je še precej ugodno, le toplejših noči bi si hmeljarji želeli. Zgodaj obrezana hmeljišča prehajajo v cvet, pozno obrezana pa dobivajo cvetne nastavke. Pred kratkim so eksporterji nakupili 700 do 800 stotov hmelja in se le-ti zanimajo še za ostanek lanske letine, ki ga cenimo na skupno 5—600 stotov.

»Naših gorice«, glasila Vinarskega društva za Slovenijo, 7. zvezek je izšel. Vsebina: S prvega slovenskega vinarskega kongresa v Krškem. — Ahilejev vinograd. — Montikola v osušenem in kamenitem svetu. — Strune v mladih trsnih nasadih. — Ob 20letnici absolutov mariborske Vinarske in sadjar-

ske šole iz leta 1909. — Društvene vesti in razen drobiž. — »Naše gorice« stanje na leto le samo 30 dinarjev, za društvenike z letno članarino po 30 D — brezplačno.

DOBIČKANOSNOST KONJ DIRKAČEV.

Kolikokrat se čudimo, ako čitamo, da so bili izdani za tega ali onega konja dirkača stotisoči. Ogromne kupne ali prodajne svote za konje dirkače žival lastniku potroji. Sploh gre po časopisju glas, da se izplača najbolj velike denarne svote naložiti v konje dirkače. Konj, ki pride n. pr. v Nemčiji sploh v poštev za dirke, stane 15.000 mark (1 marka 14 Din). Za srednje dirkače plačujejo 80 do 100.000 mark.

Dve nemški največji konjarni, ki se pečata z vzrejo in prodajo dirkalnih konj, sta: Oppenheim in Weinberg. — Konjarna Oppenheim je imela l. 1926 žrebca Oleandra, ki se je poskusil dva krat na dirki. Naenkrat je žival zbolela in so jo hoteli izvedenci ustreliti. Konjar tega ni pustil. Leta 1927 je zaslužil Oleander na dirki 105.000 mark, leta 1928 253.000 mark, skupaj 360.000 mark.

Dirkač Weisdorn je pridobil l. 1925 205.000 mark.

Angleški športnik Joel je plačal za dirkača Prince Palestine 800.000 mark. Konjerejec Edmond Blanc je kupil konja Flyng Fox za 790.000 mark. Prodaja je bila žival za dva milijona in je pridobil lastnik s tem izrednim dirkačem 4 milijone mark in to v mirnih časih.

Najdražjega konja v Nemčiji je kupila leta 1903 kraljeva konjarna Gracitz za 420.000 mark, prodan je bil pozneje v Ameriko za 8 milijonov mark.

Navedeni vzgledi nam povedo več nego dovolj, kako so razumeli in še razumejo bogati konjerejci nalagati denar v najboljšo banko v — konje dirkače!

Organistovske zadeve.

»Slovenski Gospodar« vedno prinaša poročila o društvenih zadevah organistov, za kar mu moramo biti organisti tudi zelo hvaležni. Svojo hvaležnost bomo najlepše izkazali s tem, da bomo agitirali za čim večjo razširjenost lista. Več ljudi bo čitalo »Slovenskega Gospodara«, več bo poučenih o naših razmerah. Sedaj se je pričela druga polovica leta. Organisti, potrudite se in pridobivajte za list novih in zvestih naročnikov!

Izrednosti.

Z gledališkega odra v samostan.

Ena najbolj znanih ter slavljenih igralk na gledaliških odrih v Parizu je bila v letih pred izbruhom svetovne vojne Eva Lavalliere. Od gledalcev je bila oboževana in to posebno v raznih mladostnih ulogah veseloiger. Ravnatelj gledališč so jej plačevali za nastope najvišje svote. Zbrala je velikansko premoženje in je posedala v Parizu 2 razkošno opremljeni vili, v svetovnoznem letovišču Nizza eno in eno v Deauville. Živela je kakor princezinja in je imela vse, kar jej je pozelelo srce. Po končani vojni je bila stara 40 let in je

še vedno hotela nastopati v ulogah 18-letne. Ako se je pokazala v povojnem Parizu na odru, je bilo gledališče od igre do igre slabše zasedeno. Gledališki ravnatelj so jej ponujali le nekako miloščino v primeri s predvojnimi mesečnimi plačami.

Naenkrat je Eva izginila iz Pariza in nikdo ni znal kam. Časnikarji so je slednjič vendar le izsledili v priprostem samostanu Vittel. Radovedni poročevalci listov, igralci, prejšnji prijatelji — vse je vrelo v samostan, da bi videli nekdanjo boginjo odra in jo uprašali, zakaj se je zaprla v samostansko celico. Prejeli so le odgovor: »Eva Lavalliere je umrla in živi še samo spokojna sestra Neža.

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Pa res! Gospod policijski komisar je bil v skrajni zadregi. Prepričan je bil, da je rodbina de Romaine nedolžna. In vendar ni mogel in ni smel poseči vmes. Kajti suhljatega moža v sivi suknji je ščitila vsemogočna roka gospoda notranjega ministra.

Pa tudi zaupnik notranjega ministra in njegov tajni detektiv je bil v veliki zadregi.

Govorilo se je o njem, da noben skrit kotiček ne uide njegovi pozornosti, da njegovi fini prsti najdejo vsak še tako skrit gumb, ki odpre tajna vrata, da njegovim orlovskim očem ne uide nobena še tako drobna špranja, da je naravnost nezmočljiv v svojih izvajanjih in sklepanjih, — toda topot je moral po treh urah napornega in natančnega iskanja priznati, da tudi on ničesar ne najde.

Ali so njegovi sicer popolnoma zanesljivi pomočniki od tiste usodne torkove noči sem kedar za kak trenutek popustili v čučenosti in jim je

prav tistikrat mladi lopov Jack ušel, — ali pa je res sam vrag odnesel mladega grofa skozi dimnik.

Javno mnenje se je na mah obrnilo proti oblastim. Komtesa de Romaine je poskrbela, da se je zgodba o človeku, ki je tisto noč postopal krog pristave, razvedela daleč naokoli. Da je tisti človek obenem član tajne policije Njegovega veličanstva, to javnosti prav nič ni motilo. Meščani iz St. Lô so glasno zahtevali, da mora priti pred sodišče. Prefekt, komisar in prokurator, vsi so po vrsti dobivali grozilna pisma, protestni shodi so bili na dnevnem redu, zabavljalo se je čez oblasti, čez policijo, čez upravo. Položaj je postal tako kritičen in nevzdržen, da sta prokurator in prefekt resno uvaževala misel, ali bi ne bilo najbolje odstopiti.

In tedaj je mož v sivi suknji izginil, da nihče ni vedel kam. Si tudi noben policijski uradnik ni upal poizvedovati za njim, vsak se je bal, da dobi posla z notranjim ministrom, vojvodo Otrantskim.

6.

Protiv koncu decembra je napovedala grofica de Romaine, da bo zapustila Francijo.

SOCIALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-rejevo knjigo »Socialno vprašanje« za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.